

Analiza potencjału rozrodczego samic norki amerykańskiej (*Neovison vison*) i możliwości jego wykorzystania w hodowli fermowej

Streszczenie pracy doktorskiej

Podjęte badania miały na celu: opracowanie optymalnego systemu kryć nerek na podstawie prowadzonych kolejnych kryć samic, samcami różnych odmian barwnych, określenie wpływu kondycji nerek w okresie rozrodczym na poziom wybranych parametrów rozrodczych oraz określenie stężenia progesteronu w surowicy ciężarnych samic w celu znalezienia zależności pomiędzy jego poziomem a plennością samicy.

Doświadczenie przeprowadzono na fermie nerek w dwóch kolejnych sezonach rozrodczych. Materiał do badań nad opracowaniem optymalnego systemu kryć, stanowiły wyniki rozrodu 2738 jednorocznych samic norki amerykańskiej dwóch odmian barwnych: perła i biała Hedlunda. Zastosowano 10 schematów kojarzeń oraz 18 systemów kryć samic nerek w okresie aktywności płciowej. Samice kryto samcami różnych odmian barwnych aby w łatwy sposób można było określić, po jakich samcach i ile potomstwa urodziło się z poszczególnych kryć. W celu określenia zależności pomiędzy masą ciała samic nerek a poziomem wybranych parametrów rozrodczych przeanalizowano wyniki rozrodu 6284 jednorocznych samic nerek ośmiu odmian barwnych wyodrębniając 6 przedziałów wagowych. Określono również zależność pomiędzy odmianą barwną a uzyskaną średnią masą ciała samic w czasie trwania okresu kondycjonowania zwierząt. W celu znalezienia zależności pomiędzy poziomem progesteronu a plennością samicy, pobrano krew od jednorocznych samic i przy użyciu metody immunofluorescencyjnej oznaczono w surowicy poziom stężenia progesteronu. Próby do analiz pozyskano w dwóch terminach (22.02 i 12.04) od reprezentatywnej grupy 30 samic.

Wszystkie uzyskane wyniki opracowano statystycznie.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż zapłodnione blastocysty z pierwszego krycia rozwijają się, mimo kolejnych wielokrotnych kryć samic innymi samcami. Analiza efektywności kojarzeń w I oraz II terminie na przykładzie średniej liczby urodzonych młodych wykazała większą liczbę urodzonych szceniąt uzyskanych z kojarzenia samic w II terminie aktywności płciowej. Termin kojarzenia samic nerek okazał się bardzo istotnym

czynnikiem wpływającym na uzyskane wyniki parametrów rozrodu. Otrzymane w pierwszym oraz drugim roku badań wyniki potwierdzają celowość kojarzenia samic nerek amerykańskich w dwóch terminach (kojarzenie samicy zarówno w pierwszym jak i drugim terminie) aktywności płciowej. Analiza wpływu liczby oraz terminu kryć na płodność samic nerek amerykańskich wykazała, iż najwyższy odsetek wykończonych samic odnotowano dla matek pokrytych czterokrotnie (2-I 2-II) podczas okresu aktywności płciowej. Dla samic kojarzonych jednokrotnie w pierwszym terminie aktywności płciowej odnotowano najwyższy odsetek samic jałowych. Wykazano, iż wielorakość odmian barwnych ma swoje odzwierciedlenie w zróżnicowaniu wielkości zwierząt wyrażonej masą ciała. Najwyższy odsetek wykończonych samic odnotowano dla nerek odmiany barwnej silverblue oraz czarny krzyżak charakteryzujących się najwyższą średnią masą ciała, podczas gdy najniższy procent analizowanego parametru odnotowano dla samic dwóch odmian barwnych - standard czarny oraz biała Hedlunda. Najlepszymi wynikami płodności charakteryzowały się samice o najwyższej średniej masie ciała natomiast naj słabszymi samice o najniższej średniej masie ciała. Odwrotnie kształtowały się wyniki średniej liczby urodzonych oraz żywo urodzonych norcząt. Najgorszymi wartościami charakteryzowały się samice siedmiu odmian barwnych – standard czarny, mahoń, silverblue, perła, biała regal, czarny krzyżak oraz biała Hedlunda odznaczające się najwyższą średnią masą ciała. W wyniku wykonanej analizy nie wykazano istnienia korelacji pomiędzy stężeniem progesteronu w surowicy krwi samic nerek a liczbą urodzonych szceniąt od poszczególnych matek.